

Nr 73.

Av herr **Elisson** *m. fl.*, om förhöjda tullsatser för vissa slag av animaliska jordbruksprodukter.

I reservation till bevillningsutskottets betänkande nr 23 vid 1921 års riksdag hemställde åtta reservanter på angivna skäl, att riksdagen måtte för sin del besluta, att tullsatserna för vissa animaliska jordbruksprodukter måtte under tiden t. o. m. den 31 maj 1922 förhöjas i vissa angivna proportioner. De i reservationen upptagna varuslagen voro fläsk, ister, smör och ost. För tulltaxerubrikerna nr 55, fläsk, rökt, nr 56 fläsk, andra slag, och nr 57 ister, föreslogs en fördubbling av gällande tullsatser, för tulltaxerubrikerna nr 137, ost, alla slag, samt nr 138, smör, naturligt, en tredubbling.

Reservanternas förslag blev av riksdagen avslaget och skälen därtill framgå av utskottsmajoritetens motivering för avslag å samtliga yrkanden å tullförhöjningar på animaliska jordbruksprodukter samt av några under debatterna i riksdagens kamrar gjorda invändningar.

Liksom andra grenar av det svenska näringslivet arbetar den animaliska jordbruksproduktionen alltjämt under synnerligen tryckta förhållanden. Till belysning härav må först anföras följande siffror över importen och exporten av vissa animaliska produkter. Enligt kommerskollegii meddelanden rörande Sveriges in- och utförsel av vissa varuslag uppgingo införseln och utförseln av nötkreatur, alla slag, av fläsk, alla slag, av kött, alla slag, samt av smör, naturligt, till i nedanstående tablå angivna kvantiteter. Siffrorna för nötkreatur angiva stycketal och siffrorna för de övriga varuslagen kvantiteterna i avrundade ton:

Tidsperiod	Nr 51 nötkreatur alla slag		Nr 55 och 56 fläsk alla slag		Nr 58 och 59 kött alla slag		Nr 138 smör naturligt	
	införsel	utförsel	införsel	utförsel	införsel	utförsel	införsel	utförsel
januari— december 1920-1921	21,680	559	11,385	4,542	7,505	3,574	7,684	24
januari . .	1	1	329	564	197	1,123	153	5
februari . .	3	—	493	1,934	127	1,173	435	2
mars	3	21	142	2,037	163	1,186	741	3
april	4	34	52	2,248	283	1,290	913	1
maj	51	235	85	1,285	264	1,561	1,018	2
juni	427	639	196	1,092	260	767	728	31
juli	1,007	1,617	234	1,209	262	925	295	9
augusti . .	1,912	1,667	250	907	205	544	619	3
september	1,960	1,804	878	646	408	745	598	10
oktober . .	677	1,543	812	864	580	706	350	30
november	91	1,780	461	619	414	994	371	28

För artikeln ost, alla slag, angiver månadsstatistiken ingen utförsel, medan införseln under år 1920 uppgick till omkring 2,500 ton samt under de ovannämnda första elva månaderna av år 1921 till omkring 911 ton.

Det framgår alltså av handelsstatistiken, att ett betydande införselöverskott bestod under år 1920 med avseende å nötkreatur och kött och att den i flere motioner vid 1921 års riksdag gjorda framställningen om ett provisoriskt ökat skydd för dessa varuslag hade ett faktiskt underlag i siffrorna över handelsomsättningen. Under månaderna januari—april föregående år 1921 var in- och utförseln av levande nötkreatur utan betydelse men på våren vidtog en avsevärd ökning av såväl införseln som utförseln. Under augusti och september månader var införseln större än utförseln och under de två efterföljande månaderna, för vilka siffror föreligga, har införseln avsevärt nedgått, medan utförseln fortfarande varit ganska betydande. Införseln har så gott som helt och hållet utgjorts av kor

och tjuvar från Finland och av naturliga skäl nedsjunkit till ett minimum efter seglationstidens upphörande. Vad kött angår, visa siffrorna för de olika månaderna av år 1921 en större export än import, ehuru väl importen icke desto mindre varit rätt betydande. Även om kött gäller, att importen så gott som uteslutande utgjorts av färskt nötkött från Finland.

Nu anförda omständigheter ådagalägga, att införseln av nötkreatur och nötkött till vårt land under senare tid framkallats av den finska valutans låga värde vid jämförelse med den svenska kronan. Särskilt det norrländska jordbruket har under fjolårets sommar och delvis även i fortsättningen rönt allvarliga känningar härav, och det föreligger alltså här ett fall, då införandet av valutatullar redan vid föregående riksdag hade varit på sin plats såsom ett provisoriskt skyddsmedel mot konkurrensen från ett visst land. Sådan ställningen för närvarande är, skulle anledning visserligen icke förefinnas att föreslå några tullförhöjningar å nu omberörda artiklar, och vi skulle icke heller hava någon tanke härpå för så vitt att icke ställningen under nästkommande vår och sommar ånyo kunde befaras bliva densamma som under fjolåret. Vore vi vissa om att den s. k. beredskapslagstiftning, varom omförmälts i årets trontal, framlägges för innevarande riksdag och bleve av riksdagen godkänd samt att i anslutning härtill provisoriska tullar mot valutadumping från Finland komme att införas beträffande nu omhandlade varuslag, föreläge icke någon anledning att här yrka på förhöjning av de nu utgående fasta tullsatserna. Endast ovissheten i berörda hänseende föranleder oss att inom motionstidens utgång vid innevarande riksdag hemställa om en fördubbling av nu utgående tullsatser å nötkreatur samt å kött, andra slag än fågel, med tanke på att det ökade skyddet skall vara provisoriskt och gälla endast under tiden t. o. m. den 31 maj 1923.

Vad fläsket beträffar, var införselöverskottet under år 1920 likaledes betydande. Under månaderna januari—augusti föregående år lyckades det att i viss mån återupptaga den svenska fläskexporten, och denna export var under samma tid avsevärt större än den samtidigt pågående importen av färskt fläsk från Finland under sommarmånaderna och av saltat amerikanskt fläsk. Siffrorna för månaderna september—november visa emellertid en avsevärd stegring av införseln av amerikanskt fläsk, medan den svenska exporten gått tillbaka.

Om införseln av det finska fläsket gäller vad ovan sagts på tal om nötkreatur och kött. Importen av det saltade amerikanska fläsket är däremot, såsom allmänt är känt, icke någon dumpingföreteelse, men har icke desto mindre en ogynnsam inverkan på den svenska fläskproduktionen. Det inhemska fläsket har nu sjunkit så lågt i pris, att noteringen föga överstiger fredsnoteringen före kriget. Sålunda var noteringen i Stockholm å svenskt fläsk av första klass under november månad sistlidet år 1 krona och 93 öre samt under december månad 1 krona och 96 öre per kilogram. Väl har även det svenska fläskets produktionskostnader samtidigt avsevärt nedgått genom fodermedlens förbilligande, men produktionskostnaderna äro icke desto mindre allttjämt så höga, att fläskproduktionen fortfarande mångstädes arbetar med förlust, så att ett förbättrat skydd erfordras för den inhemska produktionens utveckling i önskvärd omfattning. I detta sammanhang bör jämväl erinras därom, att svinuppfödningen i väsentlig grad bedrivs av småbrukare, egnahemsinnehavare och med dem likställda. Vi se oss av detta skäl, utan att därmed åsyfta en åtgärd av bestående natur, nödgade hemställa om en fördubbling av tullsatserna å fläsk under någon tid framåt, förslagsvis tiden t. o. m. den 31 maj 1923.

Fullständigt ohållbart är som alla med jordbruksnäringens förhållanden förtrogna personer veta läget på den svenska smörmarknaden. Såsom framgår av tablån ovan, är den före kriget existerande svenska smörexporten allttjämt reducerad till en obetydlighet, medan den svenska marknaden översvämmas av mycket stora mängder smör från särskilt Danmark, men under senare tid även Finland. Vissa kvantiteter i Finland tillverkad s. k. schweizerost samt danska, franska och andra utländska ostslag avsättas jämväl på den svenska ostmarknaden, vilken bör betraktas i nära sammanhang med smörmarknaden. Till belysning av läget på smörmarknaden må anföras, att medan riksnoteeringen å svenskt smör år 1920 i medeltal var 5 kronor och 39 öre per kilogram, hade den under förra december månad sjunkit till i genomsnitt 2 kronor och 90 öre per kilogram. Den svenska smörnoteringen i Malmö var den 12 innevarande januari månad för leveranser 6—12 samma månad 2 kronor och 63 öre per kilogram, och den danska exporten, ytterligt känslig för prissänkningar i England, söker sig allttjämt i avsevärd utsträckning över till Sverige.

Det måste även för den, som är mindre intresserad av det svenska jordbrukets ekonomi, framstå som en uppenbar orimlighet, att det svenska smöret nu är nere i ett pris, som ej ligger högre än det hade vid åren närmast före kriget, samtidigt med att jordbrukets förnödenhetsartiklar, lågt räknat, överstiga fredspriserna med mera än hundra procent. Med hänsyn till dessa omständigheter anse vi det vara en synnerligen blygsam begäran att hemställa om ett provisoriskt ökat skydd åt smörproduktionen genom fördubbling av den nu utgående tullsatsen under tiden t. o. m. den 31 maj 1923. Såsom en följd av detta yrkande följer av naturliga skäl en hemställan om liknande åtgärd med avseende å ostproduktionen.

På grund av vad sålunda anförts få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

att tullsatsen å till rubriken nr 51 i tulltaxan hänförliga levande djur, nötkreatur, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 20 kronor per styck;

att tullsatsen å till rubriken nr 55 i tulltaxan hänförligt fläsk, rökt, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 36 öre per kilogram;

att tullsatsen å till rubriken nr 56 i tulltaxan hänförligt fläsk, andra slag, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 24 öre per kilogram;

att tullsatsen å till rubriken nr 59 i tulltaxan hänförligt kött, andra slag än fågel, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 14 öre per kilogram;

att tullsatsen å till rubriken nr 137 i tulltaxan hänförlig ost, alla slag, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 40 öre per kilogram;

att tullsatsen å till rubriken nr 138 i tulltaxan

hänförligt smör, naturligt, skall från den tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 31 maj 1923 utgå med ett belopp av 40 öre per kilogram.

Stockholm den 20 januari 1922.

Anders Elisson.

N. Gabrielsson.

Anton Pettersson.

Oscar Ericson.

Johan Johansson.

Ernst Svenson.

Per Gustafsson.

Albin Andersson.

Petrus Nilsson.

K. Olsson.
